

Pünkösdsd után XII. vasárnap. Kismisére.

Legyetek irgalmasak, hogy nektek is irgalmazzanak

K.K.T. A mai evangélium embere Jeruzsálem és Jerikó között kettős irgalmasságot szenvedett; egyet az útonálló gonosztevőktől, kik közé jutott, a másik pedig a pap és levitától, kiknek mindegyike megnézte, s aztán szívtelenül tovább ment. A rablók rája tették gonosz kezeiket, emberek pedig elvonták, megtagadták tőle a segítő kezet. Amazok halálra sebeztek, emezek pedig nem akarták megmenteni a haláltól, mely osztályrésze lett volna, ha nem jön segítségére az irgalmas szamaritánus. A rablók a földhöz verték, a két arra menő pedig nem sietett a földről felemelni. Egyszóval mind a rablók, mind a mellette elmenők irgalmatlanok voltak vele szemben.

De a kettő közül kik voltak irgalmatlanabbak? A pap és a levita, kik elmentek mellette, nem tettek kezet rája. Ez igaz. De kérdezzünk meg egy bajbajutott embert, ki okozta neki a legnagyobb fájdalmat? Kérdezzük meg a mai evangélium szerencsétlenül járt emberét, mi volt szomorú sorsában a legfájdalmasabb? Bizonyára így beszélné el: Megtámadtak a rablók. Elvették pénzemet. Fájt nagyon, hogy oda a keresetem, amiért megdolgoztam. Aztán ütöttek, vertek, megsebesítettek, és vérző sebemmel ott hagytak az út kövén, a tűző napon. Gyötört a forróság, gyötört a zsebláz. De vigasztaltam magam. Csak jön valaki, aki enyhülést ad kínomnak egy néhány vigasztaló szóval, egy korty üdítő itallal. Csak jön valaki, aki felemel elesettségeből. De már valaki közeledik is, a nagy csendet emberi léptek zaja szakítja meg. A gyötrelemtől és az átélt igazságtalanságtól könnyes szemmel fordítottam tekintetemet a közeledő felé. A nagy gyengeségtől szólni nem bírtam. Csak kérő, esdő tekintetemet függesztettem rá. Láttam hogy egy pap az, aki a jeruzsálemi templomból szolgálata végeztével éppen hazafelé tart. Mily szerencse ez rám nézve itt a szerencsétlenség közepette: Egy pap, ki hivatalánál fogva képviselője az irgalom Istenének, annak az Istennek, aki szólott Mózes által: Szeresd felebarátodat. De íme rám néz részvétlenül, közönyösen és elmegy mellettem. Ó akkor éltem át a legkínzóbb fájdalmat. A rablók ütlegei nem fájtak annyira, hiszen tőlük nem vártam mást, de ettől az embertől segítséget, könyörületet vártam volna, segíthetett volna, de nem tette, elment mellettem.

K.K.T. Dávid király, az Istennek zsoltárosa a 32. zsoltárban így énekel: az Úr irgalmával telve a föld: S ezt meggyőződésből, tapasztalatból mondhatta. S ha látott volna emberi irgalmat, akkor bizonyára foytatta volna tovább is: de ez az emberi irgalommal is telve van a föld. De fájdalom, a zsoltáros elhallgatott, mert a földön éppen ellenkező

hang uralkodik az emberek között. Az értünk emberré lett és köztünk lakó isteni irgalmat Pilátus irgalmatlanul keresztre feszítette, s a mai evangéliumi történet szomorúbb, lehangolóbb része, bármilyen régi is, azért mégis naponként megújul. Halljuk, mily rosszul járt ez vagy amaz embertársunk, házáat, vagyonát veszttette, kiesett a kenyérből, egészségét veszttette, vagy más szerencsétlenség érte. Mindezek mellett tudunk elmenni részvétlenül, könyörületlen szívvel. Vagy talán még megtetézük azzal is, hogy a káröröm férgét hagyjuk belopakodni szívünkbe? Nem, ezt mi nem tehetjük, mert nekünk Krisztus a tanítómesterünk, aki elsőnek hirdette meg: Boldogok az irgalmasok, mert nekik is irgalmaznak. Ha látsz az életnek kövekkel kirakott országútjának szélén embert, akit kifosztottak becsületéből gonosz kezek és nyelvek, földre tepert az igazságtalanság és megsebzett a hálátlanság, ha látsz árvákat, akiket magukra hagyott a sors, tehetetlen öregeket, betegeket, koldusokat, kiket utcára dobott az emberi szívtelenség, ne menj el mellettük részvétlenül, mert a te irgalmatlanságod jobban fáj nekik, mint a sors mostohasága, a gonosz kezek és nyelvek kegyetlensége, jobban fáj nekik, mint az elszenvedett irgalmatlanság és hálátlanság, Légy irgalommal irántuk, mert jusson eszedbe, hogy te is csak irgalomra szoruló ember vagy, semmi más. S hogy mikor szorulsz irgalomra? Talán rövidesen, talán nemsokára. Talán nem a földi élet alatt. De egyszer bizonyosan. Abban az órában, melyről egyik énekünk azt mondja: Napja Isten haragjának végét veti a világnak... Akkor szegény én mit tegyek, oltalmamra kiket vegyek. Hol a szentek is rettegnek. S ha abban az örökkévalóságot megvalósíthatatlanul eldöntő órában elmondhatod a bibliai türelmes Jób szavaival: Gyermekségem óta növekedett velem az irgalmasság, anyám méhéből vette velem kezdetét. Nem vetettem meg a szerencsétlent, a bajbajutottat, és a szegényt ruházat nélkül nem hagytam. Az idegen nem maradt kívül, ajtóim nyitva állt az utasoknak. A vakok szeme voltam, a bénának lába. Atyjok voltam az árváknak. Ha ezt elmondod, akkor ismét hallod Krisztus ajkáról: „Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.”

Ámen.

Kőröstarján, 1966. augusztus 21.

Tóttelek, 1982. július 11.